

2.2 de impact van het KB op de verschillende partijen

2.2.1 overzicht

In het KONINKLIJK BESLUIT BETREFFENDE TIJDELIJKE OF MOBIELE BOUWPLAATSEN worden verschillende tussenkomende partijen vernoemd. Aan elk van deze partijen worden taken en verantwoordelijkheden toegekend.

Als tussenkomende partijen worden volgens de Wet op Het Welzijn volgende partijen bedoeld:

- De opdrachtgever
- De bouwdirectie belast met het ontwerp
- De bouwdirectie belast met de uitvoering
- De bouwdirectie belast met de controle op de uitvoering
- De aannemer
- De coördinator ontwerp
- De coördinator uitvoering
- De werknemers

De definities die hier gegeven zijn slaan enkel op deze projecten voor de **“commerciële” werven**

De opgegeven geldboetes moeten omgerekend worden in Euro en heden vermenigvuldigd met een factor 200.

2.2.2 de opdrachtgever

2.2.2.1 definitie

- synoniem voor bouwheer
- iedere natuurlijke of rechtspersoon voor wiens rekening een bouwwerk wordt verwezenlijkt

2.2.2.2 taken en verplichtingen

- aanstellen van de coördinator ontwerp en uitvoering (art 5)
- controle op de coördinatoren
- de middelen geven aan deze coördinator en de tussenkomende partijen verplichten actief mee te werken aan de veiligheid en de coördinatie van de veiligheid
- De opdrachtgever ziet erop toe dat de coördinator uitvoering zijn taken vervult (art 17)
- Bij een enkele aannemer (en er geen coördinator wordt aangesteld) neemt de opdrachtgever deze taken waar
- dat het veiligheids- en gezondheidsplan opgenomen wordt in het bestek
- er op toezien dat de kandidaten bij hun offertes een document voegen dat verwijst naar het veiligheids- en gezondheidsplan en waarin zij beschrijven op welke wijze zij het bouwwerk zullen uitvoeren om rekening te houden met dit veiligheids- en gezondheidsplan;
- er op toezien dat de kandidaten bij hun offertes een afzonderlijke prijsberekening voegen in verband met de door het veiligheids- en gezondheidsplan bepaalde preventie maatregelen en -middelen, inbegrepen de buitengewone individuele beschermingsmaatregelen en -middelen (zie verder bij offerte)
- toezien dat de coördinator-ontwerp advies kan uitbrengen over de offertes

2.2.2.3 straffen

- Straffen van acht dagen tot één jaar, geldboete van 50 tot 1000 frank, administratieve geldboetes van 10.000 tot 100.000 bef

2.2.3 de bouwdirectie belast met het ontwerp

2.2.3.1 definitie

- Synoniem voor Architecten, studiebureaus (bij technische bouwdossiers)
- ieder natuurlijk of rechtspersoon die voor rekening van een opdrachtgever zorg draagt voor het ontwerp van een bouwwerk

2.2.3.2 taken en verplichtingen

- in acht nemen van algemene preventiebeginselen bij bouwkundige, technische of organisatorische keuzes, in verband met de planning van de verschillende werken of werkfasen die tegelijkertijd of na elkaar plaatsvinden
- integratie van de veiligheid vanaf de tekenplank
- actief meewerken aan veiligheid en veilig ontwerpen en plannen
- enkel ontwerpen indien coördinator ontwerp is aangesteld

2.2.3.3 Straffen

- Straffen van acht dagen tot één jaar, geldboete van 50 tot 1000 frank, administratieve geldboetes van 10.000 tot 100.000 befr

2.2.4 de bouwdirectie belast met de uitvoering

2.2.4.1 definitie

- synoniem voor hoofdaannemer, of de partij die de uitvoering coördineert (bij afwezigheid van een hoofdaannemer is dit de architect, de bouwheer of zijn afgevaardigde)
- ieder natuurlijk of rechtspersoon die voor rekening van een opdrachtgever zorg draagt voor de uitvoering van een bouwwerk



2.2.4.2 taken en verplichtingen

- Organiseren van de coördinatie van de veiligheid
 - Hij staat aan de top van de pyramide
 - Hij moet zelf de veiligheids- en gezondheidsmaatregelen naleven
 - Hij moet ze doen naleven door alle aannemers en onderaannemers en zelfstandigen, zelfs indien de band indirect is
 - Hij moet ze doen naleven door de verschillende werknemers
- actief meewerken aan de veiligheid en de coördinatie van de veiligheid
- enkel starten met de uitvoering indien coördinator uitvoering is aangesteld
- Doet een voorafgaande kennisgeving vóór de opening van de bouwplaats
- Doet een kennisgeving van elk ernstig ongeval op een tijdelijke of mobiele bouwplaats

2.2.4.3 Straffen

- Straffen van acht dagen tot één jaar, geldboete van 50 tot 2000 frank, administratieve geldboetes van 10.000 tot 200.000 bef

2.2.5 de bouwdirectie belast met de controle op de uitvoering

2.2.5.1 definitie

- synoniem voor architect, studiebureau, of bureau belast met controle
- ieder natuurlijk of rechtspersoon die voor rekening van een opdrachtgever zorg draagt voor toezicht op de uitvoering van een bouwwerk

2.2.5.2 Taken en verplichtingen

- belast met de controle op de uitvoering (ook i.v.m. de welzijnsaspecten)

2.2.5.3 Straffen

- Straffen van acht dagen tot één jaar, geldboete van 50 tot 2000 frank, administratieve geldboetes van 10.000 tot 200.000 bef

2.2.6 de aannemer

2.2.6.1 definitie

- ieder natuurlijk of rechtspersoon die activiteiten verricht tijdens de uitvoeringsfase van het bouwwerk, ongeacht of hij werkgever of zelfstandige is of een werkgever die samen werkt met zijn werknemers op de bouwplaats.

2.2.6.2 Taken en verplichtingen

- de aannemers passen de algemene preventiebeginselen toe bedoeld in artikel 5 (gaat over algemene preventiebeginselen) van de wet, inzonderheid wat betreft :
 - orde van de bouwplaats;
 - werfinrichting, verkeer en opslag
 - intern transport
 - het onderhoud, de controle vóór inbedrijfstelling en de periodieke controle van de installaties
 - afvalbehandeling
 - planning
 - de samenwerking tussen de aannemers;
 - omgevingsrisico's
- de tussenkomende partijen op de hoogte brengen van zijn risico's en de preventiemaatregelen
- hij staat in de preventiepiramide onder de bouwdirectie belast met de uitvoering
 - hij moet zelf de veiligheids- en gezondheidsmaatregelen naleven
 - hij moet ze doen naleven door zijn eigen rechtstreekse onderaannemer maar ook door onderaannemers van onderaannemers en elk verder verwijderde onderaannemer
 - hij moet ze doen naleven door werknemers
 - hij moet ze doen naleven door ieder die hem personeel ter beschikking stelt
- actief meewerken aan de veiligheid en werken volgens de regels
- PBM
- de specifieke veiligheidsvoorzieningen van machines, toestellen, gereedschappen, installaties en gebouwen in acht nemen.
- de tussenkomende partijen onmiddellijk inlichten bij gevaarlijke situaties
- bijstand verlenen bij alle veiligheidsmaatregelen
- toepassen van machinerichtlijn.
- Aangifte doen van elk ongeval
- Indien er slechts één aannemer is :
 - aan de opdrachtgever de nodige informatie te verstrekken over de risico's eigen aan die werken;
 - zijn medewerking te verlenen aan de coördinatie en samenwerking

2.2.6.3 Straffen

- Straffen van acht dagen tot één jaar, geldboete van 50 tot 2000 frank, administratieve geldboetes van 10.000 tot 200.000 bef.

2.2.7 de coördinator ontwerp

2.2.7.1 definitie

- Iedere (natuurlijke) persoon die door de opdrachtgever belast is om zorg te dragen voor de coördinatie inzake v&g tijdens de uitwerkingsfase van het ontwerp van het bouwwerk.
- Kan volgens Europese richtlijn aanzien worden als een preventieadviseur

2.2.7.2 Taken en verplichtingen

- Kan volgens Europese richtlijn aanzien worden als een preventieadviseur
- Moet kunnen bewijzen dat hij aan alle nodige vereisten voldoet
- Kan bijgestaan worden door één of meerdere adjuncten
- hij stelt het veiligheids- en gezondheidsplan op
- hij past het veiligheids- en gezondheidsplan aan, aan elke wijziging aangebracht aan het ontwerp;
- hij maakt de elementen uit het veiligheids- en gezondheidsplan over aan de tussenkomende partijen voor zover deze elementen hen betreffen;
- hij adviseert de opdrachtgever inzake de overeenstemming van het document gevoegd bij de offertes, met het veiligheids- en gezondheidsplan en stelt hen in kennis van eventuele niet-overeenstemmingen;
- hij opent het coördinatiedagboek en postinterventiedossier, houdt ze bij en vult ze aan
- hij draagt het veiligheids- en gezondheidsplan, het coördinatiedagboek en het postinterventiedossier over aan de opdrachtgever en stelt die overdracht en het einde van het ontwerp van bouwwerk vast in het coördinatiedagboek en in een afzonderlijk document. Dit is ook het einde van zijn opdracht.

2.2.7.3 Straffen

- Straffen van acht dagen tot één jaar, geldboete van 50 tot 1000 frank, administratieve geldboetes van 10.000 tot 100.000 bef.

2.2.8 de coördinator uitvoering

2.2.8.1 definitie

- Iedere (natuurlijke) persoon die door de opdrachtgever belast is om zorg te dragen voor de coördinatie inzake v&g tijdens de verwezenlijking van het bouwwerk.
- Kan volgens Europese richtlijn aanzien worden als een preventieadviseur

2.2.8.2 Taken en verplichtingen

- Kan volgens Europese richtlijn aanzien worden als een preventieadviseur
- Moet kunnen bewijzen dat hij aan alle nodige vereisten voldoet
- Kan bijgestaan worden door één of meerdere adjuncten
- hij past het veiligheids- en gezondheidsplan en maakt de elementen van het aangepaste veiligheids- en gezondheidsplan over aan de tussenkomende partijen voor zover deze elementen hen aanbelangen;
- hij houdt het coördinatiedagboek bij en vult het aan
- hij noteert in het coördinatiedagboek de tekortkomingen van de tussenkomende en stelt de opdrachtgever hiervan in kennis;
- hij noteert de opmerkingen van de aannemers in het coördinatiedagboek en laat ze door de betrokken partijen viseren;
- hij roept de coördinatiestructuur samen

- hij vult het postinterventiedossier aan in functie van de elementen van het geactualiseerde veiligheids- en gezondheidsplan die voor de uitvoering van latere werkzaamheden aan het bouwwerk van belang zijn;
- hij draagt, bij de voorlopige oplevering van de werken, of bij ontstentenis, bij de oplevering van de werken, het geactualiseerde veiligheids- en gezondheidsplan, het geactualiseerde coördinatiedagboek en het postinterventiedossier over aan de opdrachtgever, en stelt die overdracht vast in een proces-verbaal dat bij het postinterventiedossier wordt gevoegd. Dit is het einde van zijn opdracht.
- (art 22 wet op welzijn) De tenuitvoerlegging te coördineren van de algemene beginselen inzake preventie en veiligheid bij technische of organisatorische keuzen met het oog op de planning van de verschillende werken of werkfasen die tegelijkertijd of na elkaar worden uitgevoerd, evenals bij de raming van de duur van de uitvoering van deze verschillende werken of werkfasen
- de tenuitvoerlegging te coördineren van de relevante bepalingen om ervoor te zorgen dat de aannemers :
 - de algemene preventiebeginselen en de na te leven beginselen tijdens de verwezenlijking van het bouwwerk
 - veiligheids- en gezondheidsplan toepassen
 - eventuele aanpassingen aan te brengen in het veiligheids- en gezondheidsplan naar gelang van de vooruitgang der werken en de eventueel daarin aangebrachte wijzigingen
 - de samenwerking en de coördinatie te organiseren van de aannemers , ook van die welke elkaar op de bouwplaats opvolgen, met het oog op de bescherming van de werknemers en de preventie van ongevallen en van beroepsmatige gezondheidsrisico's, alsmede de wederzijdse informatie.
 - de controle op de juiste toepassing van de werkprocedures te coördineren
 - de nodige maatregelen te treffen opdat alleen bevoegde personen de bouwplaats kunnen betreden.

2.2.8.3 Straffen

- Straffen van acht dagen tot één jaar, geldboete van 50 tot 2000 frank, administratieve geldboetes van 10.000 tot 200.000 bef

2.2.9 de werknemers

2.2.9.1 Taken en verplichtingen

- Iedere werknemer moet zorg dragen voor zijn eigen veiligheid en gezondheid en deze van de andere betrokken personen.
 - op de juiste wijze gebruik maken van machines, toestellen, gereedschappen, gevaarlijke stoffen, vervoermiddelen en andere middelen;
 - op de juiste wijze gebruik maken van de persoonlijke beschermingsmiddelen die hun ter beschikking zijn gesteld en die na gebruik weer opbergen;
 - de specifieke veiligheidsvoorzieningen van met name machines, toestellen, gereedschappen, installaties en gebouwen niet willekeurig uitschakelen, veranderen of verplaatsen en deze voorzieningen op de juiste manier gebruiken
 - de werkgever en de IDPW op het werk onmiddellijk op de hoogte brengen van iedere werksituatie waarvan zij redelijkerwijs kunnen vermoeden dat deze een ernstig en onmiddellijk gevaar voor de veiligheid en de gezondheid met zich brengt, alsmede van elk vastgesteld gebrek in de beschermingssystemen;
 - bijstand verlenen aan de werkgever en de IDPW en bescherming op het werk, zolang dat nodig is om hen in staat te stellen alle taken uit te voeren of aan alle verplichtingen te voldoen die met het oog op het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk zijn opgelegd;
 - bijstand verlenen aan de werkgever en de IPDW en bescherming op het werk, zolang dat nodig is, opdat de werkgever ervoor kan zorgen dat het arbeidsmilieu en de arbeidsomstandigheden veilig zijn en geen risico's opleveren voor de veiligheid en de gezondheid binnen hun werkterrein.

2.2.10 Projectcoördinator

Welke rol speelt de projectcoördinator ?

Eenzijds zal hij, tenminste zoals het georganiseerd wordt binnen Pi Kwadraat de vertegenwoordiger zijn van de opdrachtgever, verder zal hij de werf daadwerkelijk leiden (bouwdirectie uitvoering) en zal hij controle uitvoeren op de werken (bouwdirectie controle).

In wezen wilt dit zeggen dat hij het advies dat opgemaakt wordt door de veiligheidscoördinator moet laten uitvoeren maar eveneens kritisch dient te benaderen. Indien deze verschillende door dezelfde persoon worden uitgevoerd kan dit zowel een positieve als een negatieve invloed hebben op het veiligheidsbeleid.

Bij gebeurlijke inbreuken of incidenten een verantwoordelijkheid wordt gevonden in de bouwdirectie dan zal deze persoon meerdere claims mogen verwachten. De nodige voorzichtigheid zal daarom aan de dag moeten worden gelegd door alle partijen

2.3 besluiten

De impact van het Koninklijk Besluit op de bouwplaatsen is niet gering.

Belangrijk is dat de wetgever de taak van alle deelnemers heeft vastgelegd en dat de deelnemers in elk stadium moeten meewerken aan het veiligheidsbeleid.

De opdrachtgever heeft een belangrijke taak in het opstarten van het veiligheidsbeleid door het aanstellen van de coördinator ,het toezicht op deze coördinator en het voorzien van de nodige middelen.

Het KB stelt ook dat de veiligheidsmaatregelen (inclusief ARAB) ook gelden voor niet werknemers.

De uitvoering en het toezicht op de veiligheid ligt in handen van de bouwdirectie uitvoering die hiermee een belangrijke taak krijgt toebedeeld.

Eveneens is van belang dat de veiligheid moet worden georganiseerd en gepland en dat de functie van veiligheidscoördinator wordt gecreëerd in analogie van de preventieadviseur in het bedrijf.